

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 34.
Epistolele nefrancate se refuză. Articlii nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond

Evoluțiile nației în secolul XVIII.

I.

În „Transilvania”, organul Asociațiunii, dl canonic metropolitan A. Bunea a publicat două statistice, făcute la episcopia unită din Blaj, numită odinioară a Făgărașului. Una e de pe timpul episcopului In. Klein (1733), alta de pe timpul aprigului și harnicului propagator al nației, vicariul — mai târziu episcopul — Petru Aron (1750).

După aceste statistice, cari în întregime și esență conglăuesc, poporul român din Transilvania ni-se prezintă *apropo întreg unit* (543 mii de suflete unite, față de 25 mii *neunite*; 2,100 preoți uniți și numai 30 *neuniți*).

Din statistica guvernului transilvan de la anul 1762, publicată tot în „Transilvania” din partea dlui archimandrit Dr. II. Pușcariu, rezultă tocmai contrariul — și anume, că erau 643 mii de Români *neuniți*, față de 100 mii de *uniți*.

Diferința este enormă și în jurul contrastelor astfel stabilite dintr-o statistică episcopiei unite și cea a guvernului pare a se deschide o discuție la tot cazul importantă și utilă pentru clarificarea raporturilor noastre numerice profesionale de atunci.

M'am gândit deci să-mi vorbesc și eu cuvântul în cauză — și cu multă plăcere așa fi publicat cele-ce avem de zis tot în organul Asociațiunii. Dar fiind-că adevărul dore, mă temeam să nu provoc supărare în cerul fraților noștri uniți de la Asociațiune — și fiind-că altă-dată am fost respins din partea dlui prim-secretariu cu o asemenea lucrare, tare și cu drept cuvânt mă temeam, să nu o pățesc și a 2-a oară...

De cumva însă pentru astă-dată așa greși în presupunerile mele, și de-cumva momentuositate scopului ce-l urmărim, de a se face deplină lumină și a se restabili adevărul, ori-cât de crud resimțit, — ar pute repurta biruință asupra impresionabilității fraților uniți, atunci n'are decât să se reproducă lucrul în organul Asociațiunii, — ear' eu mă voi ruga de iertare pentru-că am anticipat o presupunere greșită.

Revenind la obiect, repet: Este enormă și pare cu totul neexplicabilă diferența dintr-o statistică episcopiei unite și dintr-o cea a guvernului. Și — se constatăm deja aici — este tot atât de mare și ciudată această diferență, dacă punem față în față statisticile uniților cu *statistica statisticelor*, care valorază mai mult decât toate statisticele din lume și se numesc *starea reală*. Lucrurile sunt întorse cu fundul în sus și de aceea par atât de ciudate. Eu însă permit din capul locului, că ele *nu sunt atât de neexplicabile, cum se pare*. Și ca să ni-le putem explica, n'avem decât să cercetăm cu seriozitatea și obiectivitatea necesară evoluțiile de tot curioase, ce le-a provocat actul uniunii în sinul poporului român.

În general se scie, că schimbările în materie de religioase se fac pe urma de propagande intensive ale anumitor reformatori, cari lucrează convingând și acaparând masele poporului.

La noi nici pomenire n'a fost de un asemenea lucru. Nimeni nu s'a atins de popor — și el din parte-și de la început, ca și mai târziu, a stat pasiv și departe de schimbările ce se făceau. Unirea a fost decretată așazicând *oficios*, de sus în jos — și susținută apoi de cadrele oficiose ale bisericii — *fără nici un sucurs din partea poporului*. În privința acésta dór' nu ni-se vor mai cere și azi dovezi speciale. Este lucru de mii de-ori dovedit prin scrieri ale bărbaților uniți și neuniți, ce pot forma o întregă bibliotecă; l'am dovedit și eu în special și cât mai pe larg în cartea mea „Reunirea”, — și am rămas necombătut...

Poporul nostru, extrem de conservativ din fire, odată cu capul nu ceda nimic de la *legea sa românească*, erezită din străbuni și prefăcută lui în carne și sânge. Ei, dar' de la acésta lege nu numai poporul, ci nici oficiantii bisericii, preoții, nu lăssau, căci *făr' de popor* nu puteau lăsa.

Pactul nației a fost dintru început purtat numai de interese — (recunoscem cu totă parabilitatea, ceea-ce mulți nu vor să recunoscă, că aceste interese nu erau numai *materiale*, ci și *politice-naționale*) — și susținut apoi numai de preoțime și numai de dragul acestor interese.

În consecință *sinceritatea*, cu carea s'a ținut din parte românească la acel pact, a fost pre cât se pôte de curioasă, mișcându-se între 0° — 90°, a fost adevărat și a rămas până în zilele noastre pendentă de la sentimentul episcopilor și al celorlalți fruntași ai bisericii unite — ici mai mare, ici mai mică, — după omeni și după timpuri.

Cu alte cuvinte: Naționalistii dintr-o acești fruntași, adevărat aceia cari erau mai mult Români de cât uniți, nu cedau nației aproape nimic; precând cei mai flexibili și mai slabi de inger dintr-o dinșii cedau — cel puțin pentru aparență — *mult*, unii chiar *totul*.

Cei-ce cunosc istoria neamului nostru, să pună de o parte pe Atanasie, Klein și Șuluț — și de altă parte pe Aron, Bob și Vancea, — și vor avé lumină deplină în acest punct.

Ei, dar' așa stând lucrurile, cine se va mai mira de învâlmășeala în care ajunsesse poporul român în urma scisiunii, umblând după o cocónă ca unația, ea cochetă și sulimănită — noi nesinceri și timiți?

Și când *poporul* ca atare rămâne în mod absolut neclintit pe lângă legea sa străbună, ear' prooții sei l'agită, l'cotesc, l'înfepă mereu — fără ca să vrea, ori să cuteze a pune în praxă vre-o schimbare din lege, cine se va mai mira de faptul, că acest popor nefericit era purtat de valuri ca o barcă pripășită, era mănănat în góna drumului pietros fără hrană și fără apă, ca o turmă cădută pe mâni de păstori lipsiți de conșiență?

Cine se va mai mira de faptul, că azi țera întregă pareă *unită*, ear' ca mâne să *desumia* cu locul?

Ear' când în fine însiși capii bisericii unite și perduseră total independența — mereu perdeau din titlurile și drepturile avute — și ajunseră sub tutela rușinoasă de jesuiți ca vestitul János, este nu numai explicabil, ci cert de

tot, că ei nu puteau fi încântați de cocóna nației.

Și astfel învâlmășeala, care nenegabil și azi dăinuiesce în sinul poporului nostru, a trebuit să fie pe acele vremi teribilă.

Căci, ce alta însemnă cuvinte ca acele scrise de însuși întemeietorii nației, de Atanasie, cătră Hunedoreni: „*Să trăim cum am trăit până acum cu legea noastră creștină, neadăugând și nescădând*”?

Ce alta însemnă suspinuri ca cele scrise de protopopul unit *Nicórá Beianul* cătră episcopul seu Inocențiu: „*Tare mă tem, că nu vom avé alt folos din unirea acésta, care o am făcut, ci vom rămâne numai cu ura între frați și cu muștrarea cugetului*”?

Cum s'ar pute explica altcum, de cât cu învâlmășeala, căință și nedumerrere generală, cuvintele lui Samuil Clein istoricul: „*In popor se aușiau așa cuvinte, că Klein (episcopul) pentru aceea a ieșit din țeară, pentru-că a vedut că unirea nu este bună și i-a părut rău că s'a unit atâta mulțime de suflete*”?

Ce altă de cât cel mai dureros regret ar însemna cuvintele învâlmășealului și înțeleptului Petru Maior: „*O meteahnă străină voi, ca Românii să se desbina în două părți*”?

Ce altă de cât nedumerrere cea mai intensivă însemnă cuvintele lui G. Șincai: „*Noi Românii să ne ținem de obiceiurile bisericii răsăritului... căci latinilor destul le este, că înșelând pe Români pe partea lor, au putut birui pe calvini*”?

Dar' în fine, dacă așa glăsuiesc bétrânii, pôte aflăm linisce în poporul român de mai târziu?

Durere, nu! Suspiniurile, nedumerririle și regretele aceste se continuă fără întrerupere. Cetiți-le la *Laurian, Bărnuț, Papiu, Ilarian, Barițiu* și până la *Moldovan* din zilele noastre. Ear' fatalele urmări ale nefastei scisiunii între frați ori-cine, care are ochi limpeși, le pôte vedé și azi de pe neputiniciósele noastre svércoliri în luptele naționale — fie culturale, fie politice, — cari tóte au rămas și vor rămâne lipsite de adevărate izbândi, tóte se zădărnicesc de rivalitățile profesionale, tóte se sfarmă de stânca de granit, ce s'a pus între noi și din carea înzădar ne silim să ciugulim câte o sfarmătură de o parte ori de alta; — n'avem s'o putem sfărma în veci!

N. Manegúțiu.

Congresul bisericii sërbe. Pe 8 Iunie st. n. e convocat la *Carlovăț* congresul bisericii sërbe din Ungaria, a cărui convocare, atât de mult a fost solicitată deosebi din partea aderenților partidului radical sërbesc (contrarii patriarhului Brancovici). Decretul regal, prin care se decretéză convocarea, e datat din 5 Martie. Fóia oficială dá scirea despre acésta în numărul de Sâmbăta, publicând următoarele:

M. Sa ces. și apostolică regésacă, prin hotărîrea preaînaltă dto. 5 Martie a. c. s'a îndurat a concede, ca congresul național-bisericesc sərb să fie convocat pe ziua de 8 Iunie la *Carlovăț*.

Combaterea proselitismului.

Disertațiune, cetită în conferența preoțescă din tractul *Solnocului* la 30 Novembre 1901, de preotul *Nicolae German*.

Prea Onorat presidiu! Iubiților frați în Christos!

În conferența a II ținută în parochia *Dobric* la 8 Dec. 1900, am fost însărcinat din partea Preonoratului șef tractual cu elaborarea temei:

„*Cari sunt mijlocele pentru combaterea proselitismului religios!*” Vin deci să satisfac, după modestele mele puteri, acestei onorifice însărcinări.

Proselitismul religios s'a născut deodată cu creștinismul, făcând us de el indiviți conduși parte de interes personal, parte de câștigul material, nici decum însă din convingere religioasă.

Proselitismul, acésta plantă veninóasă, precum întotdéma așa și în timpul present, vegetéză mai prielnic între fii bisericii latine din apus, apoi prin secul al XVI—XVII între protestanți, ear' în zilele noastre și-a aflat aderenți și în secta așa numită a „*Nazarenilor*”.

Iată deci sórtea bisericii noastre ce iconă tristă ne înfățișază la prima cercetare, când vedem că chiar de la începutul vieții sale n'a fost scutită de inimici. Acésta o afirmă istoria bisericii ortodoxe române.

Din punct de vedere etimologic, *proselit* înseamnă *străin* sau *parvenit*, adevărat acela care trece de la o partidă la alta, aplicabil deosebi în cestiuni religioase, ear' proselitismul religios este *nesuința eserciată de cineva, cu vreme și fără vreme, chiămat ori nechiămat, cu scopul hotărît de a abate pe credincioșii unei confesiuni de la principiile aceleia și de a-i converti și câștiga pentru a sa*.

Acésta nisuință și-a aflat reprezentanți în timpul mai nou în mod tórté însemnat în generația mai tineră a clerului bisericii române unite greco-catolice, precum și în partizanii sectei nazarenilor (pocăiților); și în acest timp de indiferentism religios le succede a câștiga pentru ei credincioși din sinul bisericii noastre ortodoxe; și cu deosebire greco-catolicii, folosind între altele ca mijloce: identitatea ritului, identitatea limbei ca limbă rituală și a cultului, și apoi împrejurarea că ne tragem de la Roma.

Chestiunile dogmatice rare-ori sunt amintite.

Și nici nu se cere o așa mare luptă contra bietului român în genere, de a l' duce acolo unde cineva voesce; vitregitatea veacurilor trecute a desvoltat în bietul Român cu deosebire simțământul supunerii, căci bietul popor român, rupt de la marea trupină a ginei latine, aruncat în orientul îndepărtat, părăsit și lăsat aici în mijlocul multor întâmplări nefavorabile, pradă invasiunilor barbare, a fost stăpănit de toți, ba a suferit atât de mult, în cât de multe-ori era amenințat de ași perde chiar și individualitatea sa, nu numai religia.

Val de val au venit adversitățile peste neamul nostru, și vântul ce le-a mănănat cu turbare n'a mai voit a înceta și nici nu încétă nici azi. Și acésta e cauza, că Românul e credul, supus ori-și-cui și la ori-și-ce, — și chiar acésta împrejurare trebuie să ne îndemne pe noi, cari suntem singuri chiămați a veghia neîntrerupt, ca în turma încredințată nouă spre păstorie să nu pótă străbate acești vânători de suflete.

Causele pentru cari proselitismul străbate cu înlesnire și între credincioșii noștri, sunt:

1. Indiferentismul atât de lătit în cele religioase.

2. Lipsa de cultură temeinică în studiile teologice.

3. Nepăsarea pentru cauza învățămîntului confesional.

4. Mulțimea de semidoxi prin sate, oameni nemulțămîți cu sôrtea lor, oameni ușor de sedus și de cumpărat.

5. Lipsa de vocațiune la preoțimea noastră, în urmare lipsa de zel și dragoste întru îndeplinirea datorințelor sale, precum și nerespectarea ceremoniilor și a constituției bisericesci.

6. Nemulțămirea parochiului cu venitele stolare conform împrejurărilor date.

Aceste ar fi cauzele producătoare de proselitism, ear' mijlocele de combatere ar fi următoarele:

I. Studiarea cu fundament a adevărilor și principiilor religiunii noastre ortodoxe orientale în comparație cu cele ale bisericilor de alte confesiuni.

II. Crescerea tinerimei în spiritul confesional. Catechisațiunea.

III. Autoritatea, vaza recerută statului preoțesc.

IV. Studiarea și cunoșterea organizației respective a constituției bisericesci preste tot și în special a bisericii române ortodoxe.

V. Mulțămirea preotului cu situația într' împrejurările date.

VI. Predica.

VII. Tineria conferințelor preoțesci numai în zi de sârbătoare și în luna lui Septembrie și Octombrie. Și că aceste șapte ar fi mijlocele cele mai potrivite, voiu dovedi — tractând despre fiecare punct separat, deci:

I. Studiarea cu fundament a adevărilor și principiilor religiunii noastre ortodoxe orientale, în comparație cu cele ale bisericilor de alte confesiuni, este imperios reclamată de statul preoțesc, pentru-că cum va pute preotul abate pe cel rătăcit, respective aplecat a trece la alte confesiuni, dacă nu va ști arăta adevărata noastră religiune, convingându-l despre sfințenia și puritatea ei, prin comparația cu alte confesiuni, căci numai astfel creștinul ne-cult pôte aprecia religiunea sa, dacă cunoșce și altele și așa vădend el, puțin credinciosul, cu cât e mai superioară religiunea sa decât cea recomandată prin speculanți proseliți, vădend că principiile bisericii ortodoxe sunt acelea pe cari Dumnezeu ni-le-a revelat prin însuși fiul seu S. Cristos, și cari principii singură biserica ortodoxă orientală le-a păstrat cu curățenia convenită în decurs de atâtea veacuri și în butul atâtor contrari, suferind credincioșii ei în decursul vremurilor nenumărate persecuțiuni și torturi, cari de cari mai înfiorătoare, de la mirean până la arhieru, și totuși nu a cutezat a altera sacrele ei dogme și a'și părăsi religiunea străbună, fiind pătrunși de adevăratele ei principii.

FOIȘORĂ

Transilvania.

(Moltke.)

Transilvanie, țără sfântă,
Țără plină de țarie,
Haina ta cea verde, 'n ninsă
Cu Carpații e încinsă
Și scaldată 'n suc de vie.

Transilvanie, solul mării
Scursă 'ntr'un potop de mult;
Acum ești mare spicică
Verde, cu păduri umbröse
Sub al cerului bun scut.

Transilvanie, tu ruina
Unor timpuri de mândrie
A' căror urme străbune
Din alți ani, cu vremi mai bune
Odihnesc pe-a ta câmpie.

Transilvanie, légân dulce,
Al popórelor odor!
Tu ai clima cea mai bună
Și din națiuni legi cunună
Pe altariul țerei lor.

Transilvanie, templu verde
'N care-a dealurilor coruri
Nalță-omagiile pioșe
În multe limbi obidöse
Cătră Domnul sfânt din ceriuri.

Dovadă ne sunt și actele istoriei bisericesci despre statornicia creștinilor ortodoci în credință străbună.

Singură biserica ortodoxă a rămas pe lângă adevăratele principii întemeiate de Mântuitorul lumii, pe când unii și alții în decursul vremurilor, împinși de interese de ordin mai inferior, au întemeiat anumite secte, ba chiar și dogme, dar' biserica ortodoxă până în ziua de azi ține sus și tare la principiile și dogmele cele adevărate, revelate prin Isus Cristos, explicate și întocmite de sfinții Apostoli, și în urmă statorite de sfinții părinți în sinódele ecumenice.

Aceste trebuie preotul să le arete poporenilor săi și să-i convingă despre adevărata lor credință și să-i lumineze asupra sacrelor ei învățături, căci cine altul e chemat spre acesta dacă nu păstoriul lor sufletesc. Sau nu la preot se referesc cuvintele Mântuitorului Christos când zice „Precum m'a trimis pe mine Tatăl și eu vă trimit pe voi (Ioan XX. 21), drept aceia mergend învățați tóte nemurire, învățându-i să păzască tóte câte am poruncit vouă (Mat. XXVIII, 19,20)“, și earăși: „Voi sunteți lumina lumii și sarea pămîntului, dacă se va strica sarea cu ce se va mai săra (Mat. V. 14, 13)“?.

(Va urma).

Din protopresbiterate.

Sinodul protopresbiteral al tractului Cluj. Comisarii consistoriali.

Călean, 4 Aprilie y.

Sinodul protopresbiteral al tractului Cluj s'a ținut în est-an sub conducerea comisariului consistorial Prea On. Domn Teodor Herman, demnul protopresbiter al tractului Deș.

Cauza că sinodul nostru s'a ținut cu concursul comisariului consistorial au fost casele protopresbiterale, edificate în decursul anului 1895 din duple interese, de o parte pentru-că se simția lipsa unei locuințe protopopesci, de altă parte, ca să putem arăta și noi ceva aici în „capitala Ardealului“ în Cluj.

Sinodul protopopesc de atunci pricepându-și chiamarea, a primit cu multă însuflețire ideea bună și a decis edificarea caselor protopopesci în sarcina comunelor bisericesci din tract prin țaca de 1 fl. de capul de familie. Zis și făcut! Casele s'au edificat și încă în grabă și din motivul că tocmai pe atunci (1895) Majestatea Sa, generosul nostru monarh, avea să cerceteze Clujul, prin ce era avisat și capul bisericii noastre a 'l întimpina aici în Cluj.

Conduc de zelul de a face o surprindere plăcută Archiepiscopului nostru la venirea Sa în Cluj, Prea On. Domn ppresbiter tractual Tulliu Roșescu, basat pe sinceritatea omnilor din tract și pe temeiul concluderilor aduse și dispunend și de mijloce proprii materiale edifică casele protopresbiterale parte din resursele intrate de la unele comune din tract parte din banii sei proprii.

Transilvanie răbdurie,
Loc de pază și mândrie
Pentru ori-ce confesiune,
Fii și de-acuma 'nainte
Paza libertății — sfințe.

Transilvanie, dulce țără,
Patrie, frumuseță rară!
„Ura“ — strigăm Mamă ție;
Tu la sin cu bucurie
Stringeți toți fiii 'n frăție.

Maria Cioban.

Să iubim natura!

Disertație citită în conferința învățătorescă, ținută anul trecut în Sighișoara, de învățătorul George Andron.

(Urmare și fine.)

Codrii cu arborii lor au însușirea de a atrage tempestățile asupra lor, ca și când ar ști că lor puțină stricăciune le pôte face, scutind prin acesta adese-ori câmpiile cu plantele lor mai jingăse.

Am vădut, onorată conferință, din cele espuse până aicea, că natura prin diferitele ei lucruri și întocmiri ne pune la dispoziție tóte cele de lipsă în trebuințele noastre. Am vădut cum ea prin animale, pe lângă aceea că ne ofere o parte însemnată din cele de lipsă pentru hrană, ne dă și ajutor în lucrările noastre. Dacă animalele sunt atât de folositoare pentru noi, dacă ele vieța întregă o jertesc numai și numai pentru binele și des-

La executarea concluderilor sinodului protopopesc, cu încasarea aruncului proiectat, din cauza indolenței organelor politice, precum și din reaua credință arătată de unii de ai noștri, s'au ivit însă greutăți.

Partea primă — indolența organelor politice, — nu a fost însă de așa, ca să pôte paraliza lucrarea, căci s'a ivit numai într'un cerc pretorial, sistând acolo pretorul încasarea aruncului.

Partea a doua a venit de la ai noștri.

Astfel cuotele recerute de la comune nu s'au putut încasa și împrumuturile cu cari s'a edificat casele tractului trebuiau aranjate de 2—3 ani încóce numai și numai prin protopresbiterul tractual din al seu.

În sinodul protopopesc actual s'a regulat definitiv afacerea caselor protopopesci, ceea-ce se pôte vedé din următoarele decisiuni sinodale aduse cu multă însuflețire și cu unanimitatea membrilor prezenți, în majoritate absolută.

Sinodului i-au premers ședințele comitetului, sub presiul Prea On. Domn comisar consistorial Teodor Herman, fiind de față totalitatea membrilor comitetului protopopesc, în cari s'au adus concluse bine precisate.

Deschiderea sinodului s'a făcut prin presiul ordinat, Prea On. Domn Tulliu Roșescu.

Din raportul ppresbiterului notez aci întré altele, că în decursul anului s'a edificat din nou o biserică în Mociu, s'a renovat cea din Bonfida, s'a edificat o școlă cu asil, etc.

Plătirea definitivă a caselor ppopesci s'a decis a se acoperi din următoarele izvóre:

1. Din restantele de 1 fl. de capul de familie de la parochii.

2. Din contribuțiile benevole de la preoțimea din tract de câte 40—80 coróne.

3. Din contribuția învățătorilor din tract câte cu 6 coróne.

4. Din arânda caselor parochiale din Cluj cu 400 cor. anual.

5. Din o mică cuotă anuală din casele parochilor din tract.

Nu cunoșeam personal pe Prea On. Domn Teodor Herman. Din tactica și zelul cu care a condus comitetul și sinodul nostru ppopesc m-am convins că Prea On. Dsa este condus de multă căldură față de afacerile noastre bisericesci naționale, e un adênc cunoscător al constituției noastre bisericesci. Și încă una, m-am convins, că ar fi fôrte bine când tóte sinódele noastre ppopesci s'ar ținé sub controla de comisarii consistoriali, prin ce ródele muncii acestor corporațiuni ar fi duple, căci ar înceta bănuelile și intrigile, ómenii s'ar însufleți tot mai mult, ear' raportul protopresbiterului despre mersul afacerilor din tract ar impresiona mai adênc pe membrii din cler și pe mireni din sinod.

Comisariu exmis pentru vizitarea parochiilor din partea Prea Venerat. Consistoriu este On. Domn presbiter Gavriil Hango, spiritual la penitenciarul din Gherla.

În zilele aceste a ajuns și la noi, în Călean.

A executat o severă controlă domnul comisar. Zi de Vineri fiind, a mers întâiu la biserică și fiind de față popor binisor adunat, dl comisar a vizitat tóte, apoi a ținut o medușă predică despre biserică și școlă. În urmă a vizitat școlă și pe învățătorul, apoi arhierul parochial. A convocat apoi comitetul parochial și pe toți ne-a împintenat la luptă, disciplină și la multe bune.

Fericit cel ce a aflat ideea de a se esmite comisarii consistoriali, cari fac un mare serviciu cu prezența lor prin comune, și continuându-se această controlă pusă în mâni curate și inimi calde ca a dlui Hango, va aduce mult bine în mersul regulat al afacerilor noastre bisericesci și școlare. Moșul.

Revistă esternă

Grevă uriașă în Belgia. În ședința de Vineri dieta belgiană a respins propunerea pentru revisuirea constituției (introducere a votului universal). De sine înțeles, că această respingere a înverșunat încă și mai mult cetele socialiste, ai căror conducători au decretat îndată greva generală — pentru întrégă țara. *Trei sute mii de lucrători sunt deja în grevă*, ceea-ce represintă o pierdere de simbrie de un milion de franci la zi. După ședința mulțimea adunată în fața palatului a făcut demonstrațiune sgomotóasă, dar' escese grave nu s'au întemplat. Cu atât mai critică e însă situația în provincie. În Louvain, de pildă, mulțimea a atacat locuința presidentului camerei, organele siguranței publice au trebuit să facă us de arme, pe urma căruia *șapte inși au fost omorâți, douăzeci au fost răniți grav*, ear' doisprezece s'au ales cu răni mai puțin periculóse.

Conform unei telegrame din Bruxella, regele e decis să disólve dieta și prin acesta să pună capét crizei.

Revolte țerănesci în Rusia. Din multe părți ale Rusiei se raportéză că țeranii și lucrătorii s'au revoltat contra autorităților publice, ear' pe poliștii trimiși să-i mulcomăscă, i-au bătut și alungat. Mare mulțime de ómeni au fost arestați zilele trecute. Unui ziaru care dase știre despre aceste revolte, i-s'a interzis apariția pe opt luni.

Din Petersburg se raportéză, că studentul Balzanev, asasinul ministrului Sijjagin, s'a otrăvit în închisóre și a murit. Sinuciderea s'a întemplat îndată după arestare, dar' ziarelor li-s'a interzis a da știre despre ea.

Pacea Burilor. Tratatule de pace din Africa sunt suspinse pe timp de circa trei săptămâni. Burii adecă ceruseră armistițiune pentru a se pute consulta cu soții de pe câmpul de răboin, dar' Kitchener a denegat împlinirea cererii; s'a învoit însă, ca fiecare comandă bură să-și alegă reprezentanți, cărorora le lasă în voie să se întrunescă undeva și să se consulte. Până atunci tratatulele din Pretoria se țin în suspens.

Să nu le ciungărim fără lipsă și să nu le vătămăm nici-cum.

Natura întrégă este un dar al lui D-zeu pentru binele și folosul nostru ru numai trupesc dar' și sufletesc, de aceea noi trebuie să ne nisuiam a cunoșce natura în măsură cât mai mare. Acesta o putem face prin escursiuni și dása petrecere în ea, cu cari ocasiuni să ne interesăm de cursul, întocmirea și însușirile lucrurilor ei. Cunoșcend noi acestea ne convingem, că numai puterea supranaturală Dumnezească ne-a putut face, apoi știind și aceea că tóte acelea Bunul D-zeu numai spre binele și folosul nostru le-a făcut, din iubire cătră noi, luăm îndemn, ca și noi să 'L iubim pe El și totdeodată să ne iubim și noi întré noi, precum el prin ale Sale ne iubesc pe toți ca un bun părinte. „Acesta este porunca mea, ca să Vă iubiți unul pe altul, precum și eu v'am iubit pe voi“. (Evanghelistul Ioan).

Încă ceva, Onorată conferință, și apoi încheiu. Natura este „cartea mare“ din care omul pôte învăța fôrte mult. Prorocul și regele David, de mic a crescut în mijlocul naturii. Natura pentru el a fost cartea din care, prin interes și iubire, a ajuns a fi așa luminat la minte, făcendu-se un om vrednic și cu frica lui Dumnezeu, și din simplu păstórel a ajuns până la tronul plin de glorie al Israitenilor. De aceea, *să iubim natura!*

NOUȚĂȚI

Personal. Ilustritatea Sa dl. Dr. *Harion Puscariu* vicariu arhiepiscopesc și arhim. a sosit la 2/15 Aprilie în Brad și la 3/16 a început să viziteze gimnaziul, asistând la prelegeri prin clase.

In ședința plenară ținută Luni (1 April st. v.) consistoriul arhiepiscopesc a înțarit — cu unanimitate de voturi — alegerea profesorului seminarial *Dr. George Proca* de protopresbiter al tractului *Mercurii*, și a preotului *Vasilie Gan* de protopresbiter al tractului *Lupșei*.

Membri noi la Academia Română. În ședința de Mercuri Academia română a ales membru ordinar în secțiunea științifică pe *Stefan Hepites*, ear' în secțiunea literară pe *Ioan Bianu* (b. biotecariul Academiei, originar din Transilvania). Membri corespondenți a ales: în secțiunea științifică pe chimistul *Alfons Saligny*, ear' în secțiunea literară pe profesorul de la școlile noastre medii din Brașov, resp. director, *Virgil Onișiu* și *Andrei Bărsescu*. Secțiunea literară și-a ales president pe *Titu Maiorescu*, ear' vicepresident pe *Iosif Vulcan*.

Sublocotenent! A. S. Regală Principele *Carol* al României va fi avansat pe ziua de 8 Aprilie v. la rangul de sublocotenent al armatei române. Astăzi principele *Carol* are rangul de sergent la vânători.

Ministrul Horánszky. Sâmbătă seara, la 9 ore și 25 minute, a răposat în Budapesta ministrul de comerț *Horánszky Nándor*, fost president al fostului partid „național” — apponyist. Înainte cu o săptămână se recise în biserica din Buda. Din această rătăcire, la aparență inofensivă, i-s-a dezvoltat apoi morbul, care timp de abia două zile i-a curmat firul vieții. *Horánszky* s'a născut în 1838 în Agria, după absolvirea cursurilor de filosofie și a celor de jură a făcut censură de avocat, și a fost ales jurisconsult la tribunalul din Solnoc. În 1872 orașul Solnoc l-a ales deputat dietal; în anii 1881—1892 a reprezentat în dietă cercul Strigoniului, ear' de la 1892 până acum a reprezentat cercul Szepes. În același an, după mărta lui *Királyi Pál*, a fost ales president al partidului apponyist. Unul dintr-eei mai de frunte politicieni, *Horánszky* a avut rol însemnat în viața politică a Ungariei; pe timpul votării legilor așa zise politice-bisericesci a fost contra acestor legi, după votarea lor însă s'a supus faptului împlinit și nu a fost de acord cu cei cari cereau și cer revalidarea. Pe timpul agitațiilor în jurul renouirii pactului vamal cu Austria — sub *Bánffy* — a publicat o broșură despre modalitatea statoririi *cuotei*, ear' pe timpul luptelor parlamentare cari au cauzat căderea ministrului-president *Bánffy*, a dezvoltat activitate foarte agilă. După intrarea partidului apponyist în partidul liberal, *Horánszky* era destinat să fie ministru de justiție. A fost numit însă ministru de comerț și comunicațiune, înainte de asta cu vro șese săptămâni.

O piesă de a lui Enăchită Văcărescu. D-șora *Elena Văcărescu* a găsit printr-ee volumele rămase de la strămoșii săi o piesă intitulată „*Napoleon I. în insula Sf. Elena*”. Piesa e scrisă de poetul *Enăchită Văcărescu*; ea va fi prezentată Teatrului Național din București.

Biblioteca Academiei Române, din București, în cursul lunii Martie s'a sporit cu 245 volume și broșuri (113 intrate pe baza legii din April 1885, 90 donate ori primite în schimb, și 42 cumpărate); cu 74 numeri de reviste române (pe baza legii din 1885), 130 numeri de reviste străine (49 donate ori în schimb, ear' 81 cumpărate); cu 6 volume manuscrise (cumpărate) și cu 34 documente (33 donate, ori în schimb, 1 cumpărat). A fost cercetată de 680 cetitori, cari au consultat (cetit) 2287 cărți (volume), 136 manuscrise și 2998 documente.

Teatru în Brad. Meseriașii români din *Brad* (comitatul Hunedorei), invită la producțiunea teatrală împreună cu joc ce o vor aranja Luni la 15/28 Aprilie (a doua zi de Paști) în „*Central*”. Inceputul la 8¼ ore seara. Intrarea: locul I. 1 cor. 60 fil.; II-lea 1 cor. 40 fil.; III-lea 1 cor. Studenți și copii 20 fil. Venitul e pentru sporirea „*Fondului de ajutorare a învățăcelilor și sodalilor meseriașii români*”. Suprasolviri și contribuiri maritimose, cari din urmă sunt a se adresa prof. *Vasile Boneu*, se vor cuita publice. Bilete de intrare se pot răscumpăra la inv. *Ioan Germán* și seara la casa. Se vor juca piesele: *Idil la țară* (comedie într'un act, localisată de *Maria Baiulescu*) și *Harța rezeșul* (operetă de *Vasilie Alexandri*).

Cununie. Clericul *Iosif Enescu* din *Bran*, absolvent al facultății filosofice din *Budapesta* și protocolist consistorial în *Sibiu*, se va cununa *Joi* (1 Mai st. n.) cu domnișoara *Virgilia*, fiica protopresbiterului emeritat *Ioan Tipeiu*, în biserica nouă gr.-orientală din *Sebeșul-săseșc*.

O curiositate a naturii. În comuna *Herești* din jud. *Ilfov* (România) femeia *Maria Ionescu* a născut o fetiță căreia îi lipsește buza de sus și gingia până în dreptul nasului. În dreptul nărilor are un cioc de carne, care se unesce cu înghițitoarea printr'un șgărciu; limba o are foarte mică. Celelalte părți ale corpului sunt normale. Copila nu poate suge și e nutrită cu biberonul. Mama e sănătoasă.

Tipografie românească în Logoj. *Ioan Hereș*, fost 21 ani conducătorul al tipografiei diecesane din *Arad*, anunță că sub firma: *Tipografia „Hereș”* și-a instalat tipografie proprie în *Logoj*, ajustată cu mașini și litere nouă (deosebi litere și caractere românești), și rogă publicul român să-l sprijinească prin comande de a-i tipări cărți, ziare, broșuri, invitări la petreceri sociale ori familiare, bilete de fidanțare, de cununie și de vizită, epistole, plicuri, placate, anunțuri funebre, deasemenea tot soiul de blan-hete pentru trebuințele băncilor, comunale bisericesci și politice, — promițând a satisface comandelor imediat, în modul cel mai curant, cu prețurile cele mai moderate și în cea mai fină execuție tehnică. Tipografia e ajustată și pentru a executa tipărirea copir și în diferite colori și în curând va fi completată și cu o litografie modernă. E instalată în casele bisericesci gr.-or. din *Logoj*.

Petrecere în Săcărâmb. Corul bisericicii greco-orientale române din *Săcărâmb* sub conducerea inv. *Emilian Tărchiță* aranjează Luni seara, a doua zi de Paști a. c. în școala rom. gr.-or. din *Săcărâmb* un concert împreună cu dans. Inceputul la 8 ore seara. Prețul intrării: de persoană 1 cor., de familie a 3 persoane 2 cor. Suprasolviri se primesc cu mulțămite și se vor cuita pe cale ziaristică. Venitul curat este destinat fondului corului. Programul e următorul: 1. „Cântec de jertfă” de *Bethoven*. 2. Până când țineam cu codrul” de *L. Mateiu*. 3. Inzadar alerg pământul” de *G. Dima*. 4. „Nu-i dreptate” de *G. Dima*. 5. „Hațegana” de *T. Popovici*. 6. „Cisla”, operetă com. cu soli de *C. Porumbescu*.

Subvenția lui Jókai. În ședința de Sâmbătă a dietei ungare la discuția bugetului ministeriului de culte și instrucțiune publică partidul popular a dificultat poziția de 8000 corone, cari ani de zile s'au solvit romancierului *Jókai Mór* sub titlul de onorar pentru colaborare la opul „*Monarchia austro-ungară în vorbe și în icône*”. Opul e gata de mult, dar' lui *Jókai* totuși i-se solvesc suma de mai sus quasi subvenție națională pentru meritele lui literare și e luată și în bugetul anului viitoriu. Din cauza dificultării însă, sulate de oratorii partidului popular, s'a înscenat în dietă un toroboiu și gălăgie ca la ușa cortului. Partidul liberal și cel kosuthist vociferă și făcea șgomot, pentru-ca cei din partidul popular să nu pōtă ajunge la cuvânt. Unii șbierau că și un milion votează lui *Jókai*, alții că e scandal și rușine pe nația magiară, că se pot afla deputați, cari să dificulteze această „mică recompensă” prin care nația voește să se arete recunoscătoare față de „poetul-rege” (1). În toiu șgomotului merge la tribună bătrânul kosuthist *Madarász* și voește să combată și el poziția bugetară, dar' e huiduit chiar și el. Năcăjit de acōsta, *Madarász* strigă, că și va motiva în ziare opoziția față cu cele 8000 și va documenta că *Jókai* este pēcătoș și vinovat față cu națiunea. Ședința s'a suspins pe după amiază, când majoritatea dietei a votat cele 8000 mii lui *Jókai*, trecându-le însă la ero-gațiunile ordinare.

Astfel bogătanul *Jókai*, care dispune de vilă și vie în *Buda* (un lucru ce nu fie-care „domn” din capitala ungară și-l pōte permite) și care când cu editarea tuturor scrierilor sale căpătase „cadou național” 100.000 de florini, beneficiază din bugetul statului de 8000 corone la an, pe când mulți dintr-ee sērmanii contribuenți n'au nici mălaiu pe sēma copi-lașilor.

Necrolog. *Victor Manole*, fiul parochului gr. or. *Dimitrie Manole*, din *Tărlungeni* (ctul Brașov), școlar în clasa II-a gimnazială, după un morb îndelungat de 5 luni, și împărțășit fiind cu sfințele taine, a încetat din viață Vineri în 5/18 Aprilie 1902 la orele 11 p. m. Fie-i țerina ușoră!

— *Blașiu Codrea* n. inv. pens. în comuna *Bejan* (comit. Hunedorei) și soția *Ana* născ. *Dască* ca părinți, *Aurel* scriitor notarial în *Curticium*, *Sabina* n. *Sirbu* învățăto-résă din *Rostoci*, *Iulia* m. *Moș* din *Hălmă-gel*, *Traian* adj. comerc., *Petru* *Binchiciu*, preparand curs II. în *Arad* și *Octavian*, învățăcel de neguțatorie în cetatea *Aradului*, ca trați și surori, *Marina* m. *Stefea* din *Sirbi*, *Ana* m. *Golea* din *Hălmăgel*, *Iustin* *Dască*,

paroch *Micalaea*, *Aurelia* m. *Givulescu* învățăto-résă în *Sovirsin*, *Ileana* m. *Binchiciu* din *Păncota*, *Livia* m. *Ignat* din *Beiuș*, ca unchi și mătușe, precum și celelalte rudenii, cu inimă frântă de durere anunță încetarea din viață a iubitei lor fiice respective soră și nepoată: *Florița-Maria*, răposată în etate fragedă de 6 ani și 4 luni, întâmplată în 13 Aprilie non a. c. la 1 oră după amēzi. Fie-i țerina ușoră.

Concert școlar în Cartea. Din prilejul adunării reuniuni învățătorilor din despărțământului *Făget*, elevii școlii române din *Cartea* aranjează în seara de 18 April st. vechiu (1 Mai n.) concert împreună cu petrecere de joc. Inceputul la 8 ore seara. Prețul de intrare 1 coronă de persoană. Dnii învățători și doritorii de a participa la prânzul comun, sunt rugați să se anunțe cel puțin cu 3 zile înainte *Dlui* preot *Filimon Titelu* în *Cartea*.

Petrecere în Băița. Primum invitare la producțiunea musicală-declamatorică împreună cu dans, ce se va aranja de cătră inteligența română din *Băița* (*I. Deva*), cu binevoitorul concurs al unui grup de pedagogi ai *Semin. „Andreian”* din *Sibiu* Luni în 15 Aprilie st. v. 1902 (a doua zi de Paști) în sala „*Calimănești*” din *Băița*. Inceputul la 8 ore seara. Prețul de intrare: locul I. 2 cor., locul II. 1 cor. 20 fil., parter 1 cor. Venitul curat e destinat în favorul bisericii gr.-or. din loc. Ofertele maritimose se vor cuita publice. Programul e următorul: 1. Cântecul *Oșteanului*, *I. Costescu*. 2. Inzadar alerg, *G. Dima*. 3. a) Până când țineam cu codrul, *I. Mateiu*. b) Asta-i mândra, *N. Popoviciu*. 4. Hora *Plōia*, *G. Dima*. 5. a) Nu-s parale * * * b) Cântecul marinarilor, *T. de Florod*. 6. Dialog „*Despot Vodă*”, * * *. 7. a) Pe crengi de soc, *H. Kirchner*. b) Marșul economilor, *C. Porumbescu*. 8. *Cisla*, *C. Porumbescu*. Dans.

Din public.*)

Dare de sēmă și mulțămite publică.

Cu ocaziunea producțiunii școlare, aranjată de corul învățătoresc de la școala gr. or. din *Gurariului*, ținută la 30 Ianuarie st. v. (trei sfinți) au contribuit următorii:

Nicolae Hențiu notariu 10 cor.; *Oct. Sglimbea* 1 cor. 80 fileri, *N. Jura*, inv. 2 cor., *Dr. I. Stroia*, protopresb. 5 cor., *N. Roman* 3 cor., *D. Mosora*, inv. 3 cor., *D. Vulc* 8 cor. toți din *Seliște*. *N. Ivan*, asesor 4 cor., *C. Gligor*, inv. 3-20, *Ioana Rebea* 2 cor. toți din *Sibiu*. *Dion. Dăseș*, paroch 8 cor., *A. Drăgan*, not. 3 cor. 20 fileri, *I. Stoica*, inv. 1 cor. 60 fileri, *N. Giurgiu*, inv. 3 cor., *Dr. G. Prunas*, medic 4 cor., *George Iacob* 2 cor., *I. Moga* 60 fileri, *I. Sabo* 3 cor., *I. Hirtsch* 1 cor. toți din *Orlat*. *Ioan Popescu*, econ. 4 cor., *I. Dobrotă*, inv. 2 cor., *V. Popoviciu*, paroch 2 cor., *N. Lupu*, inv. 2 cor., *N. Lalu* 60 fileri, toți din *Sibiu*. *A. Flucș*, paroch 4 cor., *N. Elorian*, not. 1 cor. 60 fileri, *I. Tătaru*, viue not. 1 cor. toți din *Sacel*. *C. Baca*, paroch în *Poplaca* 4 cor., *I. Hanzu*, paroch 2 cor., *V. Stroia* 2 cor. din *Cacova*, *D. Șurean*, paroch 2 cor., *I. Nemeș* 1 cor., *I. Morariu*, ec. 1 cor. din *Cristian*. *Nic. Popianoș*, propr. în *Porumbacu* sup. 2 cor., *S. Savu*, not. 2 cor., *I. Chiōriu*, inv. 1 cor. ambii din *Vale*. *I. Langa*, inv. în *Amnaș* 2 cor., *Frații Măcellar*, din *Sângătin* 3 cor., *Marina Popa*, din *Cacova* 60 fileri, *Ioan Manta*, paroch 5 cor., *Ioachim Muntean* paroch, 5 cor., *Ioan Ivan*, notariu 4 cor., *A. Decei*, not. 5 cor., *D. Aaron*, paroch gr. cat. 4 cor., *D. Dancea*, inv. gr. cat. 2 cor., *I. Arseniu* 1 cor. 20 fil., *R. Mardan*, mechanic 3 cor., *Maria Arseniu* 2 cor., *I. Măcellar*, propr. 4 cor., *I. Loloiu* 1 cor. 50 fileri, *I. Găță* 1 cor. 50 fileri, *Salomie Cont*, 1 cor., *Ioană Opriș* 1 cor., *Schütze* 2 cor.-*I. Jhora* 1 cor. 20 fileri, *N. Vraciu* 60 fileri, *I. Simon* 7 cor., *Ioană Vlad* 60 fileri, *C. Peană*, 60 fileri, *I. Topârcean* 90 fileri, toți din *Gurariului*. *German*, inv. în *Seliște* 1 cor., *C. Schuler* 2 cor., *V. Meltzer* 1 cor. din *Gurariului*.

După producțiune au mai încurs de la următorii domni:

Dr. N. Comșa, medic 2 cor., *D. Banciu*, farm. 3 cor., *I. Banciu* com. 3 cor. toți din *Seliște*. *I. Dobrotă*, comisariu de finanțe în pens. în *Sibiu* 3 cor., *Anania Decei*, paroch gr. cat. în *Hamba* 2 cor., *N. Opriș* paroch gr.-or. în *Șura-mare* 2 cor. *I. Modran*, paroch *Poplaca* 3 cor., *Aron Gogonea*, paroch

*) Pentru cele cuprinse în rubrica această Redacți-a nu primesc răspunderea.

Poiana-Măruului 3 cor., *I. Caba*, din *Chișne* 2 cor., *Iuliu Nemeș*, din *Mercurea* 2 cor., — la olaltă 183 cor. 50 fileri, din cari subtrăgându-se speșele de 98 cor. 24 fileri, rămâne un venit curat de 85 cor. 26 fileri, cari s'au administrat la fondul bibliotecii.

Pentru ce corul învățătoresc se simte plăcut îndemnat a aduce și pe acōsta cale călduroșe mulțămite stimaților contribuenți.

Același își ține de datorință a mulțămi și domnișorelor *Veturia Murășan*, inv. în *Vale*, *Anica Arseniu*, din *Gurariului*, și *dlui* *I. Rebeaga* ampoi at la „*Albina*”, pentru binevoitorul concurs, ce ni-l'au dat întru buna reușită a producțiunii.

Gurariului, în 6 Martie 1902.

Corpul învățătoresc.

Dare de sēmă și mulțămite publică.

Tinerimea din *Sebeșul* a aranjat în 27 Ianuarie a. curent o producțiune musicală-declamatorică, în favorul fondului școlar existent, la care producțiune au binevoit a suprasolvi următorii domni:

Ioan Stoicuța, paroch 60 fil., *Ioan Halalai* notariu 1 coronă 60 fil., *Elisaveta St. Morariu*, 80 fil., dșora *Rafila Iancu*, 80 fileri, *Demetriu Ilie Iancu*, medic 80 fil., *Nicolae Rechițan*, comerc. 40 fil., *Augustin Dura*, inv. 1 cor., toți din *Sesciori*. *Ioan Florian*, notariu 2 cor. 80 fil., *Stefan Morariu*, inv. 80 fil., *Pavel Cătana*, prim. 1 cor., *Eliseiu Colhon*, 1 cor., toți din *Laz. Nicolae Dura*, paroch 80 fil., dșora *Elisaveta Muntean*, inv. 80 fil., *Alexandru Frâncu*, inv. 80 fil., *Petru Istrate*, econom *Loman*, 1 cor., *Nicolae Hința*, paroch 3 cor., *Ioan Stoicuța*, învățător 2 cor., *Vasilie Duvlea*, primarin 2 cor., *Vasilie Pop*, 1 cor., *Dumitru Pleșa*, 2 cor., 60 fil., și *Iosif Dican*, 1 cor., toți din *Sebeșul*.

Suma totală încursă a fost 105 corone 60 fil., din care subtrăgându-se speșele de 74 cor. 27 fil., rezultă un venit curat de 31 cor. 33 fil. care s'a dat destinațiunei sale.

O datorință plăcută își îndeplinește comitetul aranjatoriu aducând mulțămite publică atât *Prea Stim.* participanți și contribuenți cât și *Prea Stim.* domn *Sava Hența* pictor în *București*, care cu cea mai mare bunăvoință ni-a pus la dispoziție spațiōșele d-sale localități fără de nici o remunerațiune.

În numele comitetului aranjator:

Nicolae Hința paroch președinte. *Vasilie Duvlea* casariu.

Cărți și reviste.

„*Biserica ortodoxă română*”, revistă periodică eclesiastică, redactată sub auspiciile Sfântului Sinod al bisericii autocefale ortodoxe a României a apărut pe luna Martie (fascicolul 12, anul de esistență XXV) cu următorul sumariu: „*Instalările noilor ierarchi*” (raport); „*Bibliografia greacă*”, studiu de *C. E.* (profesorul *Erbeceanu*), continuat din fascicoli anteriori; O mică excursiune asupra numărului cărților canonice ale *Vechiului Testament*, studiu de *Ioan Popescu* (continuat din fascicoli anteriori); „*Profetii Vechiului și Noului Testament*”, de *C.*; *Predică* despre pocăință, de *Stefan Iordănescu* (rostită în 20 Ianuarie în biserica internatului de teologie din *București*); „*Cronică bisericescă* (convocarea sf. sinod, sfințirea capelei seminarului central din *București*, numiri, o importantă circulară); „*Câteva notițe asupra arhitecturii creștine*”, de *M. P.* (continuare din fascicoli anteriori); *Regulamentul intern al seminarilor*, etc.

„*Bis. ort. română*” cu fascicolul acestă și încheie al XXV-lea an de esistență; apare în *București* (tipografia cărților bisericesci) în fascicoli lunari și costă 10 lei pe an.

Posta redacțiunei.

Stremț. Nu se pōte publica. Căutați să esoperați un nou conclud de la comuna respectivă, și ați făcut mai folositoriu lucru, de cât deschidând discuție în presă că cine pōrtă vina pentru respingerea din rîndul trecut a cererii *Dvōstre*. Negreșit că cel numit nu a lucrat corect, dacă a fost contra. Dar' se pōte că la a doua pertractare a cererii *Dvōstre* va fi pentru acordarea cererii.

Nr. 205/902

[50] 3-3

Concurs

Pentru întregirea postului de protopresbiter în tractul protopresbiterial al Iliei, devenit vacant prin întărirea protopresbiterului actual Avram P. Păcurariu de protopresbiter al tractului de nou înființat al Hunedórei, pe baza înaltului ordin consistorial dto 14 Ianuarie a. c. Nr. 430 Plen. se escrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: a) Venitele din parohia centrală M. Iliia fasonate în cõla B., pentru întregirea venitelor preoțesci de la stat; b) Dotațiunea protopresbiterială satorită prin concludul sinodului archidieceșan din 21 Aprilie 1900 sub Nr. prot. 116. în sumă de 1000 corõne, din care 400 corõne se solvesc din fondul general administrativ al archidieceșei, ear' 600 corõne din fondul protopresbiterial; c) Taxele pentru visitațiunea canonică odată pe an, accidentii, esmisiuni și asistări la esamene.

Reflectanții cu calificațiunea normată prin § 53 al Stat. organ și concludul congresului din 1888 Nr. prot. 111 au așii înainta cererile lor concursuale instruite conform normelor în vigõre la Preaveneratul consistoriu archidieceșan în terminul deschis.

Din ședința comitetului protopr. al tractului Iliei, ținută în Iliia la 9/22 Martie 1902.

Avram P. Păcurariu
președ. prot. adm. **Ioanichiu Olariu**
notariu comit.

La Librăria Tipografiei Archidieceșane se află de vânzare:

Uniunea Românilor din Transilvania cu biserica rom.-cat. sub împăratul Leopold I. de Dr. theol. George Popoviciu, ppresb. ort. român în Logoj C. 250
Din romanul unei vieți, de Stefan Braborescu „ 1—
trimise cu posta pentru fiecare exemplar 10 bani mai mult.

In Tipografia archidieceșană a apărut:

ACAFTISTUL

Preasânței
Născătoare de Dumnezeu
și
alte rugăciuni

urmate de Sinaxarin pentru tot anul și Păschălie.

Un volum de 368 pagini 8°.

Prețul simplu legat . . . fl. —.85
jumătate până . . . „ 1.05
în piele roșie . . . „ 1.25
Ediția fină în piele neagră . . . 2.—
piele chagrin . . . „ 2.60
în mătase . . . „ 3.85

Se află de vânzare la

Librăria Tipografiei archidieceșane,
Sibiu.

La Librăria Tipografiei archidieceșane din Sibiu se află de vânzare:

Ciaslov (orologion)

tipărit cu litere străbune, cu binecuvântarea Înaltpreasânței Sale Domnului **Ioan Metianu**, arhiepiscop al bisericii ortodoxe române din Transilvania și Metropolit al Românilor din Ungaria și Transilvania.

Tabela de materii: Polonoșnița de tôte zilele. — Polonoșnița Sâmbetei. — Rânduêla Utreniei — Ciasul dintâiu, al doilea și al șeselea. — Rânduêla Obedniței. — Ciasul al nouêlea. — Rânduêla Vecerniei. — Pavecernița cea mică și cea mare. — Slușba sfintei cuminecături. — Cinstitul Paraclis. — Rugăciunile de masă. — Troparele și Condacele Triodului și ale Penticostariului. — Troparele învierii, Bogorodicele și ipacoi la cele 8 glasuri. — Troparele morților. — Troparele preste săptemână. — Troparele și Condacele sfinților de obște după rânduêla Sinacsariului. — Bogorodicele troparelor ce se cântă preste tot anul la Vecernie și la Utrenie. — Sinacsariul pe tôte lunile. — Păschălia, care cuprinde 16 rubrici cu datele respective, începând cu anul 1901 până inclusive 1952. — Explicare despre rubricile Păschăliei și folosirea acelor. — Insemnarea cum se cetesc Evangeliile Voscesnelor dela Dumineca întâia după Rusalii, a tuturor sfinților, până la a cincia Duminecă din Postul mare, preste tõi ani.

Format octav, 397 pag. Prețul: broșat 2 cor., legat în până 2 cor. 40 fil., legat în piele roșie cu copcii 4 cor.

Op premiat de Academia Română.

Semințe
din
Agrul lui Christos.

Cuvântări bisericesci

de
Zacharia Boiu,
asesor consistorial, protopresbiter etc.

Cu binecuvântare arhierescă.

Tom. I.: cuvântări la tôte Duminecele de preste an.
„ II.: „ „ prasnicele și sêrbătorile,
precum și la casuale bisericesci.
„ III.: cuvântări la immormentări parastase etc.,

Prețul fiecărui tom 3 corõne și portõ postal.

Se află de vânzare la autorul și la

Tipografia și librăria Archidieceșană
Sibiu

„MUNTEANA“

societate de credit și păstrare pe acții
Ofenbaia.

hitelintézet és takarékpénztár rész-
vénytársaság Offenbányán.

Convocare.

Domnii acționari ai societății de credit și păstrare „Munteana“ se invită la

a XIII-a
adunare generală ordinară

care se va ține în Ofenbaia la 15 Maiu 1902
st. n. la 10 ore a. m.

Obiectele adunării generale vor fi:

1. Raportul direcțiunei despre rezultatul anului 1901.
2. Raportul comitetului de revisiune.
3. Presentarea bilanțului și decidera asupra pretensiunilor dubioșe de K 22.812.83.
4. Ficsarea prețului marcelor de prezență pentru anul curent.
5. Eventuale propuneri în cadrul statutelor.

Domnii acționari, cari doresc a participa la adunare în persoană, sau prin plenipotențiat, sunt poftiți a-și depune acțiunile la cassa societății până la deschiderea adunării.

Ofenbaia, în 31 Martie 1902.

Direcțiunea.

Meghívó.

A „Munteana“ hitelintézet és takarékpénztár részvényes tagjai meghivatnak

a XIII-ik
rendes közgyűlésre,

mely Offenbányán, 1902. május hó 15-én d. e. 10 órakor fog megtartatni.

A közgyűlés tárgyal:

1. Igazgatósági jelentés az 1901. év eredményéről.
2. A felügyelő bizottság jelentése.
3. A zárszámadás beterjesztése és a K 22.812.83 kétes követelések leírása feletti határozat.
4. A megjelenési díjak megállapítása folyó évre.
5. Esetleges indítványok az alapszabályok keretén belül.

Azon részvényesek, kik személyesen vagy meghatalmazottjaik által ohajtanak a közgyűlésen résztvenni, felhivatnak részvényeiket az intézet pénztáránál a közgyűlés megnyitásáig letéteményezni.

Offenbányán, 1902. márczius hó 31-én.

Az igazgatóság.

Contul Bilanz la 31 Decembre 1901. — Mérleg-számla 1901. decembrie hó 31-én.

Activa. — Vagyon.

Pasiva. — Teher.

	K	f		K	f
Cassa în numărării — Pénztári készlet	2,034	87	Capital social — Alapítók	40,000	—
Cambii de bancă — Leszámitolt váltók	149,108	—	Fondul de rezervă — Tartalék alap	20,000	—
Impumut pe obligațiuni — Kötvény kölcsön	2,833	40	Fondul special de rezervă — Különleges tartalék alap	2,009	09
Mobilier — Felszerelés . 322 60 după amort. de 10% törlesztés után . . . 32-60	290	—	Depuneri spre fructificare — Betétek	25,944	91
Realități — Ingatlanok	2,187	47	Cambii reescomptate — Vizleszámitolt váltók	89,930	—
Debitori — Adosók	197	—	Dividende neridicate — Felnemvett osztalék	224	90
Interese de reescompt anticipate — Átmeneti kamatok	960	70	Interese transitoare anticipate — Átmeneti kamatok	2,222	21
Perdere — Veszteség	22,812	83	Creditori — Hitelezők	93	16
	180,424	27		180,424	27

Contul profitului și perderilor. — Nyeresemény- és veszteség-számla.

Eșite. — Kiadás.

Intrate. — Bevétel.

	K	f		K	f
Interese — Kamatok:			Interese — Kamatok:		
pentru depuneri spre fructificare — Betétek után	1,605	43	de la cambii de bancă — Váltók után	3,560	20
pentru reescompt — Vizleszámitolt váltók után	6,123	02	de la impumuturi pe obligațiuni — Kötvény kölcsön után	88	91
Spese — Költségek:			Diverse — Különlék	373	48
Salare — Tisztviselők fizetése	2,740	—	Perdere — Veszteség	22,812	83
Marce de prezență — Megjelenési díjak	319	—			
Porto, chirie — Porto, házbér	204	54			
Dare directă și comunală — Állami és községi adó	1,606	54			
Dare după interese de depuneri — Betéti kamatok	160	54			
Amortisare din mobilier — Törlesztés a felszerelésből	32	60			
Abscrierea pretensiunilor dubioșe — A kétes követelések leírása	14,043	75			
	26,835	42		26,835	42

Ofenbaia, la 31 Decembre 1901.

[52] 1—1

N. Todorean m. p.,
director.

S. Samuilă m. p.
comptabil.

Direcțiunea — Az igazgatóság:

Ioan Is. Tordai m. p.

D. Muntean m. p.

George Lazar m. p.

V. Bimbuț m. p.

Moise Czir m. p.

S'a revêđut și aflat în consonanță cu registrele principale și ausiliare. — Megvizsgáltattván a fő- és segédkönyvekkel, összhangzónak találtatott.

Ofenbaia, în 31 Martie 1902.

Comitetul de revisiune — A felügyelő bizottság:

Vasilie Gan m. p.

Avram Cioran m. p.

Laurențiu Ciorbea m. p.